

RUOVEDEN KUNTA

KÄPYKANKAANTIE, VISUVESI

TILAN 702-427-5-58 SUPAN MAISEMOINTITYÖ

Ruoveden kunta on tehnyt Visuvedellä pieniä kadunrakennushankkeita vuosien 2008-2017 aikana. Kadunrakennushankkeissa tierakenteen alta poistetaan routiva perusmaa mm. siltti- ja savimaa. Routiva maa korvataan tierakenteeseen sopivalla routimattomalla soralla. Kadunrakennushankkeissa kaivetut routivat maa-ainekset on pyritty käyttämään hyödyksi rakennuspaikalla mm. kadun pengerryksiin ja luiskien verhoiluihin. Ylitse jääneitä pilaantumattomia maa-aineksia on käytetty maanomistajan luvalla Käpykankaantien supan maisemointiin pieniä määriä vuosien varrella.

Seuraavassa esitetyt viittaukset ovat Ympäristöministeriön oppaasta *Maa-ainesten hyödyntäminen* 20.3.2014. Lähes sama sisältö on Ympäristöministeriön muistiossa *Kaivetut maa-ainekset* 3.7.2015.

Oppaiden tarkoituksena on selkeyttää maa-aineksiin liittyviä jätelain ja ympäristönsuojelulain mukaisia tulkintoja, koska esim. pilaantumattoman maa-aineksen käsitteelle ei ole lainsäädännössä yleispätevää määritelmää.

Ruoveden kunnan työmailta supan maisemointiin viety materiaali on luonnontilaista pilaantumaton maa-ainesta, joka on kaivettu pellolta, metsästä tai muusta kohteesta joka ei sisällä haitallisia aineita ja sen käyttö ei aiheuta ympäristön pilaantumista. Puhtaan luonnontilaisen perusmaan kaivaminen auton lavalle ja kuljettaminen supan maisemointiin ei tee maa-aineksesta pilaantunutta, ympäristöä pilaavaa jättemaata.

Ympäristöministeriön opas maa-ainesten hyödyntäminen:

2.2 Muut tässä oppaassa käytetyt käsitteet

Maa-aines

"Maa-aineksella tarkoitetaan kallio- tai maaperän ainesta, joka on kaivettu (= irrotettu) rakentamisen yhteydessä. Maa-aines voi olla orgaanista tai epäorgaanista tai niiden seosta (ks. luku 4.1).

Maa-aineksella ei tarkoiteta rakennus- tai purkutoiminnassa syntyviä muita mineraalisia aineksia, kuten betonia ja tiiltä."

Pilaantumaton maa-aines

"Pilaantumattomalla maa-aineksella tarkoitetaan maaperästä kaivettua maa-ainesta, joka on luonnontilaista tai joka ei sisällä haitallisia aineita siten, että siitä voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa käyttö- tai sijoituspaikassa."

Pilaantumaton maa-ainesta joka hyödynnetään maisemointiin, ei luokitella jätteeksi. Tällöin siihen ei myöskään sovelleta jätelakia eikä ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.

Ympäristöministeriön opas maa-ainesten hyödyntäminen:

3 Jätelain yleiset velvollisuudet

"Rakentamisen yhteydessä kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset on pyrittävä ensisijaisesti hyödyntämään syntypaikalla tai toissijaisesti muualla maarakentamisessa. Hyödyntämisellä korvataan maa-aineksia, joita olisi muutoin käytetty kyseiseen tarkoitukseen. Varmasti ja suunnitelmallisesti hyödynnettävää maa-ainesta ei pidetä yleensä jätteenä (ks. luku 4.1), joten tällä tavoin järjestetyn toiminnan voidaan katsoa olevan myös jätehierarkian mukaista jätteen syntyä ehkäisevää toimintaa."

4.1 Maa-ainesten jäteluonteen arviointi ja jätelain soveltamisalan rajaukset

"Rakentamistoimien aikana pois kaivettu maa-aines ja muu luonnosta peräisin oleva aines, joka ei ole pilaantunut ja joka käytetään varmasti ja jokseenkin välittömästi sellaisenaan taikka seulomalla tai muulla vastaavalla tavalla esikäsiteltynä rakentamistarkoituksiin kaivupaikalla tai muualla täyttää harvoin jätteen yleiset tunnusmerkit.

Siten rakentamistoimien aikana kaivettu pilaantumaton maa-aines, joka hyödynnetään varmasti ja suunnitelmallisesti ilman merkittäviä muuntamistoimia, ei pääsääntöisesti ole jätettä eikä hyödyntämiseen tällöin liity myöskään ympäristönsuojelulain mukaisia hyväksymismenettelyitä."

Toiminnanharjoittajan on arvioitava maa-aineksen pilaantumattomuus sen kaivupaikan ja olosuhteiden mukaan. Jos kaivupaikka on luonnontilaista tai sen kaltaista, voidaan aistinvaraisesti arvioida maa-aineksen olevan pilaantumaton eikä pilaantumattomuutta tarvitse erikseen tutkimuksin osoittaa.

Ympäristöministeriön opas maa-ainesten hyödyntäminen:

4.1 Maa-ainesten jäteluonteen arviointi ja jätelain soveltamisalan rajaukset

"Pilaantumattomuus on osoitettava tutkimuksin maa-aineksille, jotka kaivetaan pilaantuneeksi todetulta tai epäilyltä alueelta tai muulta alueelta, jonka maaperässä voi alueen käyttöhistorian vuoksi olla haitallisia aineita (esimerkiksi toiminnassa olevat ja vanhat teollisuus- ja varastoalueet, jätteenkäsittelyalueet, satamat, ratapihat, jakeluasemat, ampumaradat). Pilaantumattomuuden arviointia edellytetään myös silloin, kun aistinvaraisesti havaittavat tekijät, kuten maa-aineksen poikkeava haju tai ulkonäkö, aiheuttavat epäilyksen mahdollisesta pilaantuneisuudesta. Muissa tapauksissa pilaantumattomuutta ei tarvitse yleensä erikseen osoittaa. "

Käpykankaantien supan maisemointiin käytetty pilaantumaton maa-aines ei edellytä ympäristölupaa, koska se ei ole jätettä.

Ympäristöministeriön opas maa-ainesten hyödyntäminen:

8.1 Maa-ainesten käsittelytoiminta, jolta ei edellytetä hallinnollista menettelyä

"Maa-aineksen, jota ei pidetä jätteenä, hyödyntäminen ei edellytä ympäristölupaa."

Ympäristöministeriön oppaassa on esimerkkinä kuinka muualta tuotua pilaantumattonta maa-ainesta voidaan hyödyntää soranottoalueen maisemointiin ilman ympäristölupaa. Soranottoalueet sijaitsevat useimmiten pohjavesialueella.

Ympäristöministeriön opas maa-ainesten hyödyntäminen:

8.5. Esimerkkejä toiminnoista jotka eivät edellytä ympäristölupaa jätteen ammattimaisemana tai laitospäivästä käsittelytoimintana

"Maa-ainestenottoalueen ja muiden vastaavien alueiden suunnitelman mukaisesta (esimerkiksi maa-ainesten ottolupa) maisemoinnissa voidaan hyödyntää muualta vastaanotettuja pilaantumattomia maa-aineksia ilman ympäristölupaa, jos hyödynnettäviä maa-aineksia ei pidetä jätteenä."

Ruoveden kunta on käyttänyt rakennushankkeista syntyneitä pilaantumattomia ylijäämämaita Käpykankaantien muusta ympäröivästä luonnosta poikkeavan supan maisemointiin.

Edellä kuvatuin perustein puhtaiden luonnontilaisten ylijäämämaitojen käyttö maisemointiin ei ole edellyttänyt ympäristölupaa eikä maa-ainesten erillisiä laboratoriotutkimuksia.

Ruoveden kunta ei ole vienyt jätteeksi luokiteltavaa maa-ainesta Käpykankaantien suppaan. Näin ollen kunnalla ei ole aihetta ryhtyä poistamaan pilaantumattomia ylijäämämaita, eikä muutoinkaan ryhtyä Ely-keskuksen kehotuksen mukaisiin toimenpiteisiin.

24.01.2020

Juha Stenberg

Ruoveden kunnanrakennusmestari 2011-2016